

Disclosure belangen spreker	
Potentiële belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	n.v.t.
Sponsoring of onderzoeksgeld Honorarium of andere financiële vergoeding Aandeelhouder Andere relatie, namelijk...	n.v.t.

Conditie, Nieuwegein, 2015

Tinnitus kwaliteit van leven en kosten

Iris Nowak-Maes, PhD
Gz-psycholoog

Maastricht UMC+
azM Maastricht University

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 3

Vergoeding in Nederland

- Zorgverzekeringswet (ZVW):
 - ✓ 75% van de kosten voor een hoortoestel of tinnitusmaskeerder voor ernstige tinnitus
- Zorginstituut Nederland:
 - ✓ Geen bewijs van effectiviteit voor multidisciplinaire behandeling gebaseerd op cognitieve gedragstherapie (2010)
 - ✓ Multidisciplinaire behandeling wordt aangeboden in diverse audiologische centra (2014). Definitieve beslissing verwacht in 2016

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 4

Besluitvorming

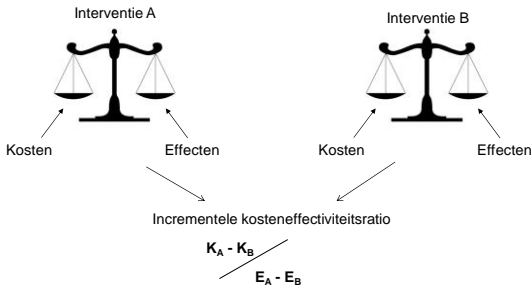
In huidige tijd van beperkte middelen in de gezondheidszorg is het belangrijk om:

- ✓ Verschillende behandelingen te evalueren in termen van kosten en baten (economische evaluatie)
- ✓ Overheden en verzekeraars te informeren over de (economische) last van een aandoening

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 5

Economische Evaluatie

Incrementele kosteneffectiviteitsratio

$$\frac{K_A - K_B}{E_A - E_B}$$

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 6

Effecten: kwaliteit van leven

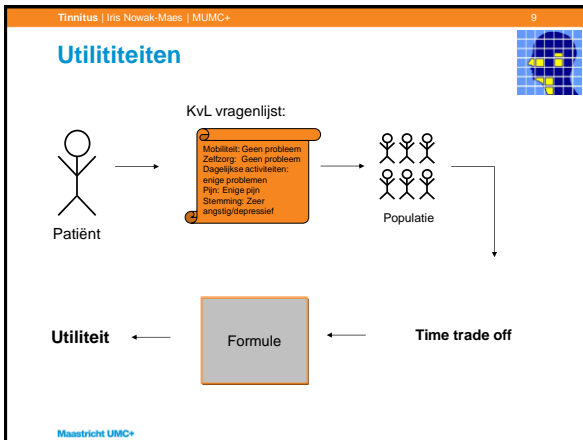
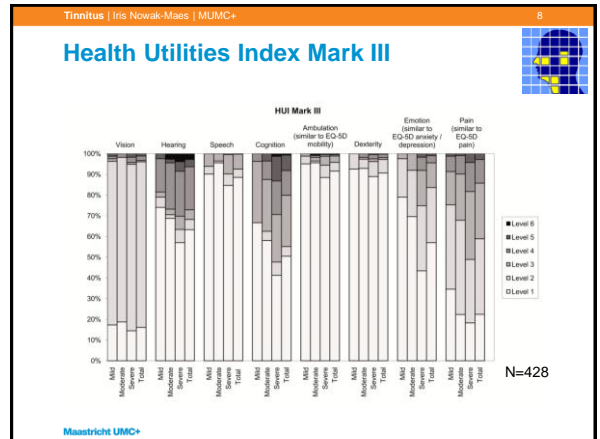
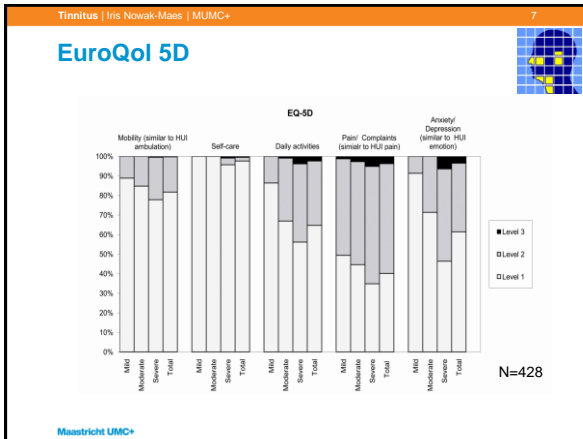
Patiënten perspectief

- Beschrijving eigen gezondheidstoestand
- Waardering eigen gezondheidstoestand (0-1)
- Ervaring van eigen gezondheid van moment tot moment in het dagelijks leven

Maatschappelijk perspectief

- Waardering van het algemene publiek voor beschrijving van gezondheidstoestand door de patiënt (0-1)

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 10

Utiliteiten

Maes et al., 2011:

- EQ-5D = 0.77
- HUI mark III = 0.64
- Verschillen over tijd (kleine effect size; gebaseerd op TQ)

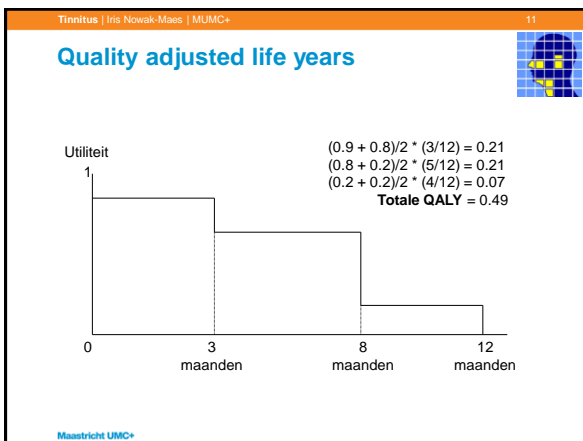
Happich et al., 2009

- TTO = 0.83 / SG = 0.88

EI Refaie et al., 2004

- SF-6D = 0.85

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 12

Experience Sampling Method

The image shows a person holding a handheld device with a screen displaying 'ENTHOUSIAST' and a list of items.

- Gevoelens
- Klachten
- Gedachten
- Activiteiten
- Gezelschap

→ 10x per dag; 6 dagen per week

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 13

Experience Sampling Method

N	40
Leeftijd (SD)	58.2 (10.0)
Geslacht (% man)	11 (27.5)
HADS score	16.9 (6.7)
Kwaliteit van leven (0-100)	67.4
Positief affect (1-7)	4.7
Negatief affect (1-7)	1.6
Fysieke klachten (1-7)	3.3

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 14

Resultaten ESM

Dependent variable: tinnitus

	Model 1 (intercept only)			Final model		
	Estimate	SE	P-value	Estimate	SE	P-value
Intercept	5.370	0.22	.000	4.777	0.437	.000
Mean PTT at 1.2 and 4 kHz				0.024	.010	.016
Positive affect				-0.130	.028	.000
Negative affect				0.069	.036	.057
Pain				0.061	.019	.002
Tiredness				0.032	.014	.022
Variance	Random			Random		
Person level		1.39			1.25	
Beep level		0.66			0.65	
Model fit		-1859.44			-1837.90	

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 15

Resultaten ESM

The diagram shows a path model at time T. Tinnitus is the outcome variable. Predictors include Positive affect (positive relationship), Negative affect (negative relationship), Pain (positive relationship), and Tiredness (positive relationship). There is also a direct path from Tinnitus to itself.

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 16

Resultaten ESM

Dependent variable: tinnitus (t)

	Model 1 (intercept only)			Final model		
	Estimate	SE	P-value	Estimate	SE	P-value
Intercept	5.376	0.223	.000	2.104	0.252	.000
Mean PTT at 1.2 and 4 kHz				0.011	0.004	.012
Positive affect				-0.087	0.027	.001
Negative affect				0.081	0.034	.018
Lag Tinnitus (t-1)				0.587	0.022	.000
Pain				0.094	0.025	.000
Lag Pain (t-1)				-0.089	0.025	.000
Variance	Random			Random		
Person level		1.40			0.52	
Beep level		0.65			0.54	
Model fit		-1404.99			-1141.28	

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 17

Resultaten ESM

The diagram shows a path model across two time points, T-1 and T. At T-1, Tinnitus, Positive affect, Negative affect, Pain, and Tiredness are measured. At T, Tinnitus is the outcome. Predictors at T include Positive affect (positive), Negative affect (negative), Pain (positive), and Tiredness (positive). There is also a direct path from Tinnitus at T-1 to Tinnitus at T (positive relationship).

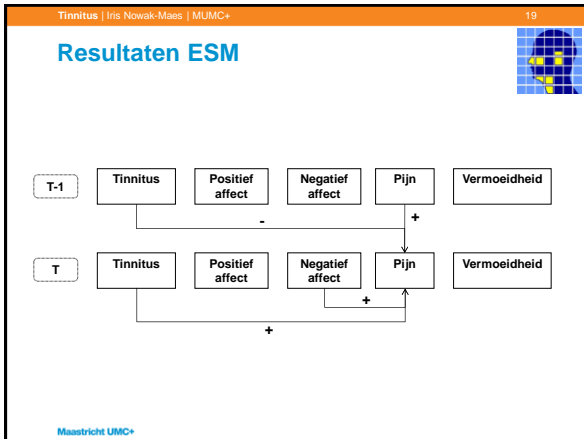
Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 18

Resultaten ESM

The diagram shows a path model across two time points, T-1 and T. At T-1, Tinnitus, Positive affect, Negative affect, Pain, and Tiredness are measured. At T, Tinnitus and Positive affect are measured. Predictors at T include Positive affect (positive), Negative affect (negative), Pain (positive), and Tiredness (positive). There is also a direct path from Tinnitus at T-1 to Positive affect at T (positive relationship).

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 20

Kosten

Maatschappelijk perspectief:

- Gezondheidszorgkosten
- 'Out of pocket' kosten
- Productiviteitsverliezen

'Cost of illness'

- Top-down → uitgaven voor gezondheidszorg
- Bottom-up → kostenvragenlijst

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 21

Cost of illness (bottom-up)

Totale kosten per patiënt per jaar: € 5.315

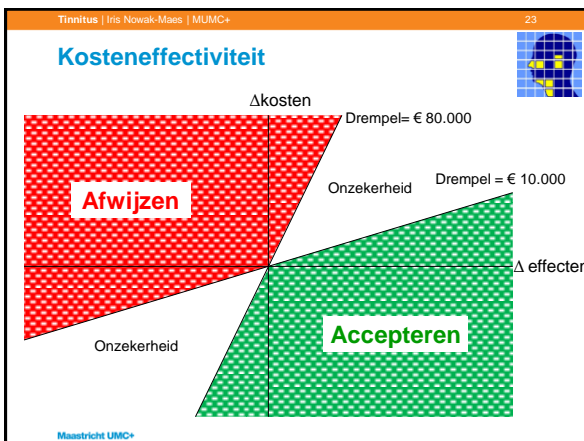
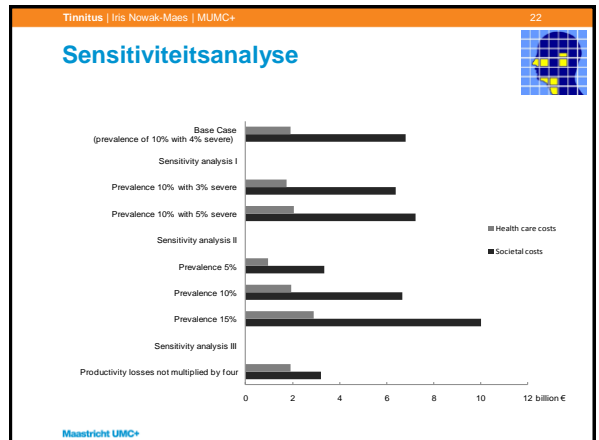
- ✓ Gezondheidszorgkosten: € 1.544
- ✓ 'Out-of-pocket' kosten: € 69
- ✓ Productiviteitsverliezen: €3.702

→ €6.7 miljard / jaar

→ Voorspellers: tinnitus ernst, duur van klachten en psychiatrische comorbiditeit

Maes et al, 2014

Maastricht UMC+

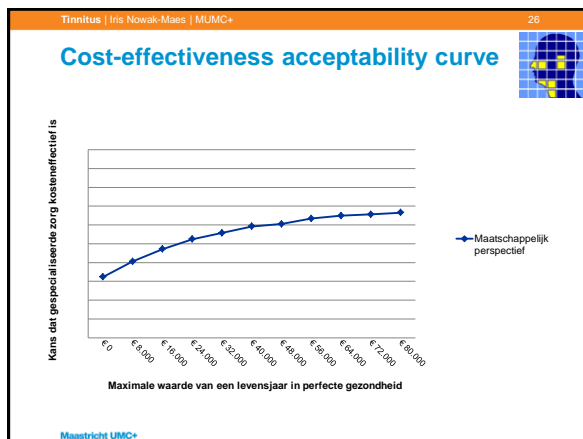
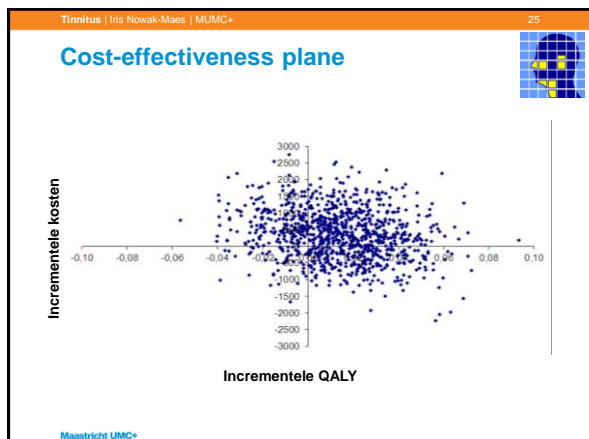
Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 24

Kosteneffectiviteit

- Gebruikelijke zorg versus gespecialiseerde zorg gebaseerd op cognitieve gedragstherapie
- RCT met 3 follow-up momenten
- Resultaten:

	Usual Care	Specialised Care	Increment	iCER
Gezondheidszorgkosten	€ 3882	€ 4034	€ 152	€ 10.456
Maatschappelijke kosten	€ 7035	€ 7392	€ 357	€ 24.580
QALY	0.6209	0.6354	0.0145	

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 27

Conclusie

- Tinnitus heeft invloed op de kwaliteit van leven, echter
 - grote verschillen tussen de instrumenten
 - huidige maten waarschijnlijk niet sensitief genoeg om verandering over de tijd te meten
- Tinnitus is geassocieerd met hoge maatschappelijke kosten
- Vroege interventie is van belang om kosten te reduceren

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 28

Toekomstig onderzoek

Kwaliteit van leven

- Responsiviteit van kwaliteit van leven maten

Verhogen efficiëntie:

- Verbeteren diagnostiek
- Welke onderdelen van een therapie dragen bij aan het positieve effect

Maastricht UMC+

Tinnitus | Iris Nowak-Maes | MUMC+ 29

Referenties

Maes, I.H.L., et al. (2011). Assessment of health state in patients with tinnitus: a comparison of the EQ-5D and HUI mark III. *Ear and Hearing*, 32(4); 428-435

Happich, M., von Legecke, T., (2005). Valuing the health state 'tinnitus': differences between patients and the general public. *Hearing research*, 207; 50-58

El Refaie et al. (2004). A questionnaire study of the quality of life and quality of family life of individuals complaining of tinnitus pre- and post-attendance at a tinnitus clinic. *International Journal of audiology* 43(7); 410-416

Maes, I.H.L., et al. (2013). Tinnitus: a cost study. *Ear and Hearing*, 34(4); 508-514

Maes, I.H.L., et al. (2014). Cost-effectiveness of specialized treatment based on cognitive behavioral therapy versus usual care for tinnitus. *Otology and neurotology*, 35(5); 787-795

Maastricht UMC+